

Mendelova univerzita v Brně
Lesnická a dřevařská fakulta
Ústav nábytku, designu a bydlení

Návrh vešiaka pre vináreň

Bakalárska práca

2016

Monika Otrubčíaková

ČESTNÉ PREHLÁSENIE

Prehlasujem, že som prácu: Návrh vešiaka pre vináreň spracovala samostatne a všetky použité pramene a informácie uvádzam v zozname použitej literatúry. Súhlasím, aby moja práca bola zverejnená v súlade s § 47b zákona č. 111/1998 Sb., o vysokých školách v znení neskorších predpisov v zhode s platnou Smernicou o zverejňovaní vysokoškolských záverečných prác.

Som si vedomá, že sa na moju prácu vzťahuje zákon č. 121/2000 Sb., autorský zákon, a že Mendelova univerzita v Brne má právo na uzavretie licenčnej zmluvy a použitia tejto práce ako školského diela podľa § 60 odst. 1 autorského zákona.

Ďalej sa zaväzujem, že pred spísaním licenčnej zmluvy o využití diela inou osobou (subjektom) si vyžiadam písomné stanovisko univerzity, že predmetná licenčná zmluva nie je v rozpore s oprávnenými záujmami univerzity a zaväzuje sa uhradiť prípadný príspevok k úhrade nákladov spojených so vznikom diela, a to až do jej skutočnej výšky.

V Brne, dňa:

.....

podpis

POĎAKOVANIE

Touto cestou by som sa chcela poďakovať môjmu vedúcemu bakalárskej práce Ing. Jiřímu Tauberovi, Ph.D. za pomoc pri výbere témy, za odbornú a metodickú pomoc, za cenné rady a pripomienky k danej problematike.

Ďalej by som chcela poďakovať môjmu otcovi a odbornému konzultantovi páňovi Petrovi Borovskému, ktorí mi pomáhali v priebehu tvorby a výroby modelu vešiaka.

Pod'akovanie patrí tiež rodine a mojim priateľom, ktorí pri mne stáli počas celého doterajšieho štúdia.

ABSTRAKT

Meno študenta: Monika Otrubčiaková

Názov práce: Návrh vešiaka pre vináreň

Témou bakalárskej práce je návrh vešiaka pre interiér vinárne. Vešiak je určený do verejného priestoru v stojacej podobe. Práca je rozdelená do dvoch častí.

Prvá časť je teoretická, zameraná na históriu odkladania šiat v jednotlivých obdobiach. Vývoj ramienka, nástenných háčikov, vešiaka a nemého sluhu. Zaoberá sa skúmaním požiadaviek na vešiak z hľadiska ergonómie a antropometrie. Tvorená rešeršou dvoch vinární, ich opisom a priloženými pôdorysmi. Súčasťou prvej časti je aj priestor vinárne, do ktorého sa umiestňuje navrhovaný vešiak.

Druhá časť je praktická, nachádza sa v nej celkový postup zadanej bakalárskej práce od návrhov, skíc, výkresov, vizualizácie až po vytvorenie samotného modelu vešiaka.

Kľúčové slová : nemý sluha, odkladanie šiat, ramienko, vešiak

ABSTRAKT

Name of student: Monika Otrubčiaková

Title: Proposal hanger for wine

The main goal of bachelor work is to design the coat rack for the interior of wine tavern. This coat rack is assigned for the public space in standing position. My work is divided in to two parts.

The first part is theoretic. It is aimed on the history of clothes depositing in different ages (the evolution of clothes hanger, clothes-rack and mute). It is concerned with exploring of requirements for coat rack in light of ergonomic and anthropometry. It is created with recherches of two wine taverns, their description and attached floor plans. This part contains also the whole space of wine tavern in which I put designed coat rack.

The second part is practical, I explain the realization of design and whole adaptation of coat rack in the chosen wine tavern. There is complete procedure of bachelor work including design, draughts, drawings, visualization and construction of coat rack.

Key words: mute, clothes depositing, hanger for clothes, coat rack

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CIEĽ PRÁCE	10
3	METODIKA	10
	I TEORETICKÁ ČASŤ	11
4	HISTÓRIA ODKLADANIA ŠIAT	11
4.1	Starovek.....	11
4.1.1	Egypt.....	11
4.1.2	Grécko.....	12
4.1.3	Rím.....	13
4.2	Stredovek.....	14
4.2.1	Románske obdobie.....	14
4.2.2	Gotika.....	15
4.3	Novovek.....	16
4.3.1	Renesancia.....	16
4.3.2	Barok.....	18
4.3.3	Rokoko.....	19
4.3.4	19. storočie.....	20
4.3.4.1	Klasicizmus.....	21
4.3.4.2	Empír.....	22
4.3.4.3	Biedermeier.....	22
4.3.5	20. storočie.....	22
4.3.5.1	Secesia.....	23
5	HISTÓRIA ZÁVESNÝCH SYSTÉMOV	24
5.1	Ramienko.....	24
5.2	Nemý sluha.....	27
5.3	Nástenné háčiky.....	28
5.3.1	Nástenné vešiaky 21. storočia.....	29

5.4	Voľne stojaci vešiak.....	31
5.4.1	Voľne stojace vešiaky 21. storočia	32
6	POŽIADAVKY A BEZPEČNOSŤ	34
7	MATERIÁLY	35
7.1	Dural.....	35
7.2	Oceľ.....	35
7.3	Nerezová oceľ	36
7.4	Drevo.....	36
8	ERGONÓMIA	37
9	ANTROPOMETRIA	37
10	REŠERŠE VYBRANÝCH VINÁRNÍ	39
10.1	Všeobecne vináreň.....	39
10.2	CORK WINE BAR.....	39
10.3	BARIK vinotéka	42
11	INTERIÉR VYBRANEJ VINÁRNE	44
12	ÚDAJE STAVBY	47
	II praktická časť	48
13	VLASTNÝ NÁVRH	48
13.1	Postup navrhovania.....	49
13.2	Samotný postup výroby	52
13.3	Cenová kalkulácia.....	56
14	DISKUSIA	57
15	ZÁVER	60
16	SUMMARY	61
17	ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY	62
17.1	Knihy	62
17.2	Internetové zdroje	63
18	ZOZNAM OBRÁZKOV	64
19	ZOZNAM TABULIEK	67
20	ZOZNAM PRÍLOH	68

1 ÚVOD

Táto bakalárska práca sa zaoberá okrajovo históriou obliekania a odkladania oblečenia. Úlohou je predstaviť históriu vešania oblečenia na nástenné háčiky, ramienka, nemých sluhov a v neposlednej rade voľne stojacich vešiakov.

Vešiak na odkladanie vrchného oblečenia je súčasťou každej domácnosti a verejného priestoru. Jeho navrhovanie, konštruovanie sa musí odvodzovať od ergonomických a antropometrických pravidiel. Všetky rozmery sú odvodené od ľudského tela a rozmerov oblečenia, ktoré sa vešia na konkrétny vešiak. Pri výrobe sa používajú rôzne kombinácie materiálov a konštrukcií. Najčastejším materiálom je drevo, kov, plast. Tiež sa môže použiť mramor, rôzne kombinácie tkanín a usní.

Celá práca je zameraná na spracovanie konkrétnych požiadaviek majiteľa na vešiak. Spracovaný návrh musí byť taký, aby bol funkčný a hodil sa do konkrétnej vinárne. Je dôležité spojiť funkciu s estetikou produktu.

2 CIEĽ PRÁCE

Práca sa zaoberá problematikou skladovania a odkladania oblečenia. Hlavným cieľom práce je navrhnutie funkčného, voľne stojaceho vešiaka, následne umiestneného do vybraného priestoru vinárne. V práci sú zahrnuté rešerše dvoch vinární, ich členenie priestoru.

Hlavnou úlohou je vypracovanie vlastnej práce a príslušnej výkresovej dokumentácie a vizualizácie vešiaka. Konečným výsledkom práce je model navrhnutého vešiaka v mierke 1:1.

3 METODIKA

Práca sa delí na dve časti.

Teoretická časť sa zaoberá históriou odkladania šiat v jednotlivých obdobiach: vývojom ramienka, nástenných háčikov, voľne stojaceho vešiaka a nemého sluhu. Zaoberá sa skúmaním vývoja a požiadaviek na vešiak z hľadiska ergonómie a antropometrie. Tvorená je z rešerší dvoch vinární. Opisuje ich priestor, použité materiály na nábytok a umiestnenie vešiakového systému v priestore vinárne. Súčasťou prvej časti je aj priestor vinárne, do ktorého je umiestnený navrhovaný vešiak.

Praktická časť sa zaoberá vlastným návrhom, popisom výroby modelu od skíc až po hotový model vešiaka.

I TEORETICKÁ ČASŤ

4 HISTÓRIA ODKLADANIA ŠIAT

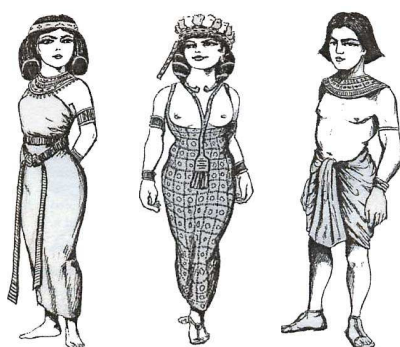
Odkladanie šiat sa vyvíjalo postupne s dobou a jednotlivými kusmi oblečenia. Najskôr sa oblečenie používalo na ochranu pred chladom, vlhkosťou a rôznymi poveternostnými podmienkami. Postupom času sa jednotlivé kusy oblečenia začali prispôbovať, skrášľovať, až vznikli rôzne typy odevov. Všetky vrstvy obyvateľstva mali svoj druh oblečenia. Oblečenie slúžilo ako preukaz pôvodu. Poukazovalo na postavenie nositeľa. Celému vývoju odevov sa prispôbovali a vyrábali úložné priestory. Medzi prvé úložné priestory patrili truhly. Neskôr sa používali komody, skrine a podobné nábytkové prvky.

4.1 Starovek

4.1.1 Egypt

Základným znakom odevov v Egypte je nemennosť, stálosť a uniformita. Ženy sa obliekali do dlhých sukní s vysokým pásom šité z plátna (Obr. 1). Muži sa obliekali do bedrového rúcha a trup mali voľný. Egyptskú módu dopĺňa šperk.

(G. Nagy László 2004)

Obr. 1 Oblečenie starovekého Egypta (Gajdarová, Majerová 2007)

Úložným priestorom bola truhla postavená na vysokých trámových nohách uzavretá klenutým vekom. Vyrábaná bola zo vzácnych drevín, preglejky, ktorú už poznali ako aj spracovávanie dýh. (Brunecký 2003)

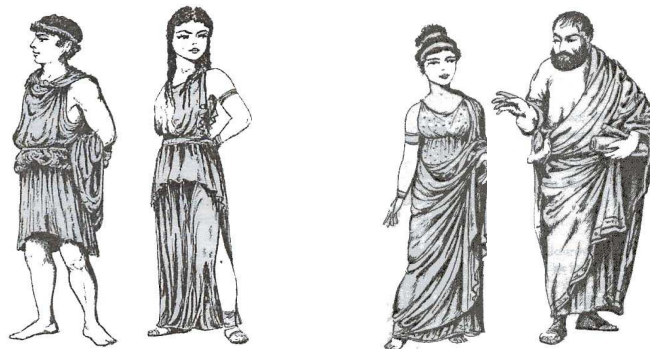
Samotná truhla bola zdobená vykladaním slonovinou, maľbou znázorňujúcou časť života vlastníka (Obr. 2). Stĺpy a steny truhly pokrývali značky, ktoré sa nachádzali na pestrej fajansovej vložke. (Brunecký 2003)

Obr. 2 Tutanchamónová drevená truhlica (Beo 2008)

4.1.2 Grécko

V Grécku sa považovalo ľudské telo za obraz jemnosti a dokonalosti. Začali skúmať antropometriu ľudského tela a stali sa jej zakladateľmi. Oblečenie sa nosilo priamo na nahom tele. Bojovníci a pracujúci muži nosili krátke rúcho nazývané chitón. Dlhý chitón nosili ženy, starci, verejne činní muži a aristokracia (Obr. 3). (G. Nagy László 2004)

Obr. 3 Oblečenie antického Grécka (Gajdarová, Majerová 2007)

V Gréckych domácnostiach sa nenachádzalo mnoho nábytku. Oblečenie sa ukladalo do truhly so sedlovým vekom (Obr. 4). Vyrábaná bola z dreva, jej povrch zdobili rezbou, slonovinou a kovom. (Brunecký 2003)

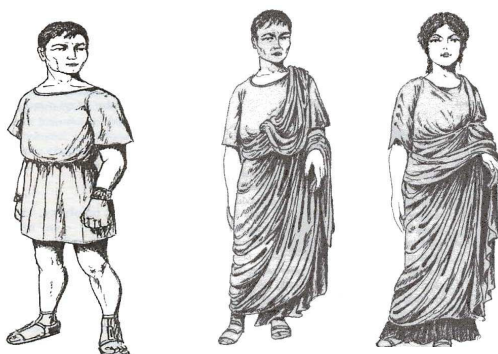

Obr. 4 Truhla (Deviant Art 2016)

4.1.3 Rím

Muži a ženy nosili rovnaký odev, tuniku, ktorá predstavovala spodnú časť odevu. Muži cez tuniku nosili rúcho, tógu. Aristokratické ženy si okrem tuniky a rúcha obliekali ešte stolu (Obr. 5). Stola bola široká sukňa vyrábaná z jemného plátna. (G. Nagy László 2004)

Obr. 5 Oblečenie antického Ríma (Gajdarová, Majerová 2007)

Hlavným úložným priestorom bola truhla vybavená zásuvkou. Podľa etruského vzoru povrch truhly bol obitý plechom (Obr. 6). Opracovanie povrchu nebolo dôkladné. Preto truhlu obíjali plechom, ktorý mal tiež chrániť obsah truhly pred vonkajším vplyvom. Plech mal zakryť nedostatky spojov a konštrukcie. (Brunecký 2003)

Obr. 6 Truhly obíjané plechom (Historical Locks 2013)

4.2 Stredovek

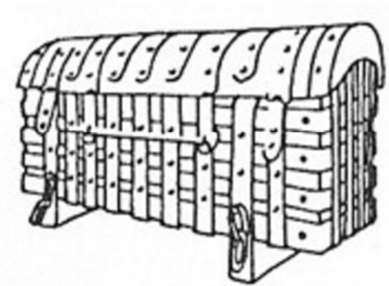
4.2.1 Románske obdobie

Podobne ako v Ríme sa používala tunika, ktorá sa zmenila. Mala dlhé rukávy, bola dlhšia. Oblečenie vznešených ľudí sa prehnane zdobilo (Obr. 7). Dôsledkom toho bolo oblečenie ťažké a nepružné. Muži začali nosiť nohavice. (G. Nagy László 2004)

Obr. 7 Oblečenie Byzancie (Gajdarová, Majerová 2007)

Oblečenie sa v rannom stredoveku odkladalo do truhly s masívnym zámkom, s kovovými ušami na bokoch. Uši na truhle slúžili na rýchle presúvanie a naloženie na voz pri rýchlom úteku. Prvé truhly sa dlabali z jedného kusa dreva a po dokončení sa k nim pripojilo veko. Neskôr truhly vyrábali z dosiek, ktoré sa obíjali železnými plátni a bolo k nim prirábané sedlové veko pripomínajúce strechu (Obr. 8). Prostredie, v ktorom sa truhly nachádzali bolo vlhké. Vlhkosť zapríčinila napučanie dreva a porušenie konštrukcie. Postupom sa vyvinuli plošné doskové nohy, ktoré použili aj na prvé skrine. (Brunecký 2003)

Obr. 8 Truhla obíjaná železnými plátni (Brunecký 2003)

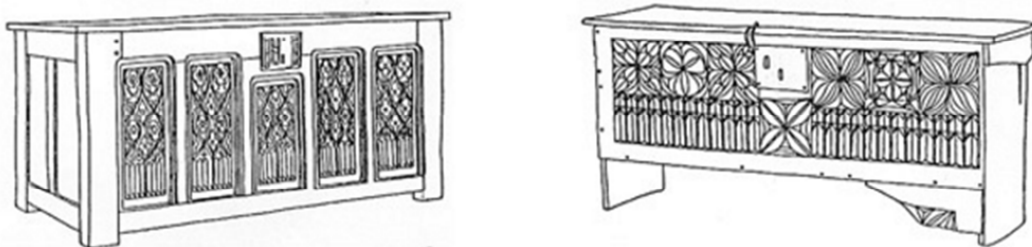
4.2.2 Gotika

Oblečenie sa v Gotike zásadne mení. Základom ženského oblečenia sa stala tunika s dlhými rukávmi, ktorá obopína postavu ženy. Mužským oblečením boli tesné pančuchové nohavice a krátky plášť (Obr. 9). K samotnému oblečeniu žien a mužov patrili turbany, barety a klobúky. (G. Nagy László 2004)

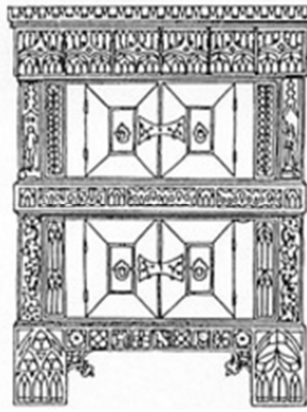
Obr. 9 Oblečenie gotiky (Gajdarová, Majerová 2007)

Truhla si stále drží svoje miesto v domácnostiach, okrem ukladania cenných predmetov a oblečenia slúži na sedenie, spanie a ako dekoratívny prvok obydlia. Sedlové veko nahrádza zdobená rovinná plocha. Povrch truhly už nezobia železné pláty (Obr. 10). Truhla je tvorená rámovou konštrukciou. (Brunecký 2003)

Obr. 10. Truhly s kovovým zámkom (Brunecký 2003)

V Gotickom období vzniká skriňa. Vyvinula sa z dvoch truhiel položených na seba (Obr. 11). Skrine sa najviac používali v sakrálnych stavbách. Do skriň sa v ranej gotike neuskladňovalo oblečenie, skrine slúžili na odkladanie kníh, kuchynských predmetov a k uskladneniu písomností. V neskorej gotike jednoduché skrine tvorené z dvoch truhlíc nahradili skrine so zásuvkami a prvé komody. (Brunecký 2003)

Obr. 11 Skriňa tvorená dvoma truhlami (Brunecký 2003)

4.3 Novovek

4.3.1 Renesancia

Štýl obliekania sa podobá gotickému obdobiu. Základom mužského odevu bol dlhý kožušinový kabát a pančuchové nohavice. Hlavným znakom u žien bola pokrievka hlavy alebo nosili rôzne priesvitné závoje (Obr. 12). Postupom času sa menia v renesančnom období ideály. Dokonalosť predstavuje žena s plnšími tvarmi a muž s robustne pôsobiacou postavou. Ideálom sa museli prispôbiť i kusy oblečenia. (G. Nagy László 2004)

Obr. 12 Oblečenie renesancie (Gajdarová, Majerová 2007)

Truhla v tomto období zažíva svoj vrchol, ale aj posledné obdobie svojej slávy. Renesancia je obdobím, v ktorom sa posledný krát objavuje truhla používaná na odkladacie účely. Vrchol jej používania sa určuje na prelom 15. storočia. Truhly sa v tomto období delia podľa účelu použitia. (Brunecký 2003)

Z obdobia renesancie je najznámejšou truhla Cassapanca (Obr. 13). Truhla obdĺžnikové tvaru s postrannými operadlami s vytvoreným miestom na sedenie. (Brunecký 2003)

Obr. 13 Truhla Cassapanca (Sotheby's 2016)

Oblúbené obdĺžnikové truhly boli vykladané intarziou. Používaná intarzia na zdobenie talianskych truhlíc sa nazývala certosina. Hlavným znakom používanej intarzie bolo tvorenie kontrastných čierno-bielych geometrických obrazcov. V renesancií sa používali truhly v tvare sarkofágu stojace na nohách v tvare levích labiek, zdobené bohatou rezbou (Obr. 14). (Brunecký 2003)

Obr. 14 Truhla v tvare sarkofágu (ClipArt 2016)

Skrine sa používajú už v stredoveku, ale boli len súčasťou kostolov. Na prelome 15. storočia funkciu úložného priestoru začínajú napĺňať skrine. Používajú sa v meštianskych obydlia, ale aj v pracovniach vzdelaných ľudí. Prvými používanými skriňami boli skrine podobné obdobiu gotiky. Vnútorne členenie tvorili police a zásuvky. (Brunecký 2003)

Na sklonku renesancie sa objavujú prvé dvojkrídlové skrine s tyčou (Obr. 15). Používanie tyče súvisí s prevzatím španielskych zvykov. Začali sa nosiť ťažké kroje, ktoré sa nemohli odkladať do truhly, ale na ramienka. (Brunecký 2003)

Obr. 15 Dvojkřídlová skriňa (1stdibs 2016)

4.3.2 Barok

Počas tridsaťročnej vojny sa v oblečení začínajú presadzovať voľné veci. Šľachtici nosili krátky plášť nazývaný wams. Hlavu pokrýval veľký klobúk s perami. Dámy nosili veľké vystužené sukne s veľkým počtom spodníc (Obr. 16). Výstuže boli vyrábané z kovu. Samozrejmosťou pre ženy boli korzety vytvárajúce osí pás. (G. Nagy László 2004)

Za vlády Ľudovíta XIV. muži prestali nosiť ťažký vojenský odev. Objavil sa typ nového kabáta, vesty a nohavíc. Kabát mal po stranách veľké vrecká a siahal po kolená. Tento kabát je predchodcom fraku a tiež saka. (G. Nagy László 2004)

Obr. 16 Oblečenie baroka (Gajdarová, Majerová 2007)

V období baroka sa už známe truhly nevyskytujú. Nahradili ich komody s bohato zdobenými čelami zásuviek, ktoré sa nazývali marketiere (Obr. 17). Celá komoda bola postavená na tvarovaných nohách. Spodná časť komody bola spredu predĺžená až k zemi. (Brunecký 2003)

Obr. 17 Komoda postavená na tvarovaných nohách (Dorotheum dailyauction 2014)

Skrine so závesnými tyčami boli súčasťou každej domácnosti. Spočiatku boli štvordverové. Každá časť mala svoj účel, boli členené policami, zásuvkami a závesnými tyčami (Obr. 18). Neskôr sa objavujú dvojdverové, používané len na vešanie šiat. Podstavec skriň bol zásuvkový, postavený na guľových nohách. Tvar nôh slúžil k zamedzeniu vniknutiu hlodavcov. (Brunecký 2003)

Obr. 18 Členenie barokovej skrine (Furniture by Ferrazzano 2015)

4.3.3 Rokoko

Charakteristickým kusom odevu u žien bola kovová obruč, ktorou bola vystužená krinolínová sukňa. Mužská móda sa od obdobia baroka ničím nelíšila (Obr. 19). (G. Nagy László 2004)

Obr. 19 Oblečenie rokoka (Gajdarová, Majerová 2007)

V období rokoka sa dosť používali komody a skrine s piatimi zásuvkami (Obr. 20). Zásuvky boli hlboké, určené na odkladanie bielizne. (Brunecký 2003)

Obr. 20 Dvojkřídlová skříň s piatimi zásuvkami (Antique Furniture 2011)

Skrine sa úplne nahradili komodami, ktoré boli v spodnej časti tvarované do oblúka (Obr. 21). Komody boli veľmi prezdobené orientálnymi motívami a kvetmi. Kovanie a zámok bol súčasťou každej komody a patrične sa zdobil zlatým ornamentom. (Brunecký 2003)

Obr. 21 Komoda Ludvika XV. (Wirtualne muzeum Mebli 2007)

4.3.4 19. storočie

Jednotlivé kusy oblečenia sa odľahčili, zjednodušili. Z oblečenia sa vytratilí korzety, krinolíny a dokonca i parochne. Čerpali z antickej módy, ktorej typickým znakom bola jednoduchá elegancia (Obr. 22). Muži začali nosiť dlhé úzke nohavice, ktoré neboli vôbec zdobené. Počas 19. storočia nosili frak, vestu a cylinder. Oblečenie žien bolo stále poznačené dobou rokoka i keď nebolo až tak prezdobené. Začali nosiť

jednoduchý košeľový odev s vlečkou. Prikrývkou hlavy boli čapice a klobúky so stuhou. (G. Nagy László 2004)

Obr. 22 Obliekanie 19. storočia (Gajdarová, Majerová 2007)

4.3.4.1 Klasicizmus

V období klasicizmu sa na odkladanie šiat používali klasické stĺpové skrine, komody a bielizníky. Nábytok bol najskôr zdobený intarziou, neskôr sa používali zdobené pásy. Na zdobenie sa používali porcelánové doštičky a technika čínskej maľby. Časom všetky spomenuté techniky prestali používať. Nahradili ich orámované plochy, girlandy a mosadzné kovania (Obr. 23). (Brunecký 2003)

Obr. 23 Vysoká skriňa so zásuvkami anglický klasicizmus (Brunecký 2003)

4.3.4.2 Empír

Empír sa spája s vojnovými ťaženiami. Používali sa najmä dvojdverové, zásuvkové komody, menej sa používajú skrine. Opäť sa vracia k prvkom zdobenia ako girlandy a nohy v tvare levích labiek. Z tohto obdobia úplne zmizli marketiere a intarzie. Jedinou technikou zdobenia bolo pozlacovanie (Obr. 24). (Brunecký 2003)

Obr. 24 Komoda z obdobia empíru (Christe's 2015)

4.3.4.3 Biedermeier

Skriňový nábytok sa stáva jednoduchší, bronzové ozdoby z obdobia empíru strieda leštený povrch a dyhovanie (Obr. 25). (Brunecký 2003)

Obr. 25 Komoda biedermeier (Antiques 2016)

4.3.5 20. storočie

Ako v každom predošlom období, i v tomto oblečení vyjadrovalo postavenie nositeľa v spoločnosti. Toto obdobie sa stalo známe tým, že vzniklo nové oblečenie, ktoré sa nosí dodnes. Bol to kostým, ktorý ženy začali nosiť najskôr v Paríži. Ženy sa obliekali do voľných košiel bez zvýraznenia pásu, dĺžka sukni sa skrátila (Obr. 26).

Mužský odev na rozdiel od ženského sa nezmenil, len sa prestali nosiť vesty. Neskôr boli nahradené svetrami a pulóvrami. (G. Nagy László 2004)

Od roku 1947 sa v ženskej móde objavil športový oblek a nohavice, ktoré zaviedla Coco Chanel. (G. Nagy László 2004)

V roku 1953 sa ženy obliekali do šiat v tvare písmena H. V mužskom šatníku sa objavujú v oblečení športové prvky, ktoré začali nosiť i v každodennom živote. Objavujú sa prvé džínsové nohavice a kockované košele. (G. Nagy László 2004)

Obr. 26 Obliekanie 20. storočia (Gajdarová, Majerová 2007)

4.3.5.1 Secesia

Používal sa prevažne skriňový nábytok, bol odlišný od predošlých období svojou symetrickou kompozíciou. Nábytok sa zdobí krížovou zosadenkou a mosadzným kovaním. Nábytok vyšších vrstiev bol viac zdobený kombinovanými zosadenkami, intarziou, dyhami, slonovinou a perleťou. (Brunecký 2003)

Obr. 27 Skriňa 20. storočia
(OEN 2016)

Obr. 28 Komoda z obdobia funkcionalizmu
(apartment therapy 2016)

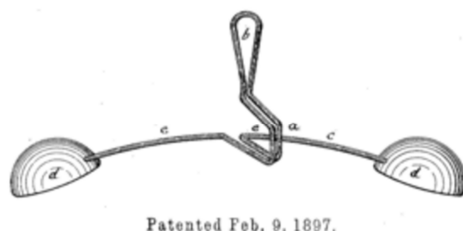
5 HISTÓRIA ZÁVESNÝCH SYSTÉMOV

5.1 Ramienko

Pôvod ramienka na šaty siaha do 18. storočia a používa sa dodnes. Tvar a hlavné funkcie sa nemenia, ale poznáme ho v rôznych prevedeniach.

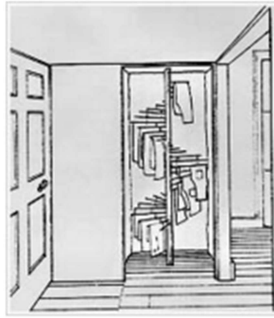
Viktoriánske obdobie bolo prvé, kedy sa začalo používať ramienko. Dôvodom boli ženy, ktoré si museli odkladať veľké množstvo suknií a častí šatstva. Vynálezcami boli zostrojované rôzne druhy ramienok slúžiacich na odkladanie suknieň. Ich hlavnou úlohou bolo držať šatstvo tak, aby sa nezničilo, nepokrčilo a aby zostalo nadýchané. Ukladaním na ramienka sa uľahčila manipulácia s oblečením pri cestovaní. Krajčírka a obchodníci si uvedomili, že ramienko na oblečenie im zjednoduší a vylepší propagáciu ich výrobkov. (HangerWorld 2014)

Pred vynájdením drôteného ramienka, sa vykonávalo množstvo testov. Po rokoch testovania a experimentovania boli vynájdené drevené ramienka na kabáty, ktorých konštrukcia bola prevzatá z rozmerov ľudských ramien. Tvar ramienka bol skonštruovaný tak, aby sa odev nepokrčil. Začali sa používať okolo roku 1850. (Valplastick 2009)

Obr. 29 Patent Unknown inventor 1897 (Valplastick 2009)

Po prvýkrát sa oblečenie na tyč začalo vešať v období renesancie. Drevo bolo materiálom, ktorý sa používal na výrobu závesných tyčí. Postupným vývojom sa začal používať kov. Medzi vynálezcov ramienka podľa historikov patril aj tretí prezident Spojených štátov Amerických, Thomas Jefferson. Thomas Jefferson bol veľkým vynálezcom, ale tvrdenie, že vynášiel prvé ramienko na šaty je neopodstatnené. Podľa veľa opisov jeho patent vyzeral ako otáčavá konštrukcia s vystupujúcimi drevenými časťami v tvare vodorovných dosiek (Obr. 30). Na tieto dosky sa vešali nohavice, vesty a kabáty. Pomocou dlhej palice sa celá konštrukcia otáčala. (Tales from the Mom-Side 2015)

Obr. 30 Jeffersonov spôsob vešania (Monticello 1987)

Podľa jedného príbehu drôtené ramienko vzniklo náhodou. Hovorí sa, že Albert J. Parkhouse v roku 1903 pracoval v továrni ako robotník. Keď prišiel do práce, mal oblečený ťažký a mohutný kabát. Nemohol nájsť preň miesto, tak zobral do rúk kus drôtu a vytvoril jednoduchý tvar s hákom na ktorý si zavesil svoj kabát (Obr. 31). Vedúci továrne si všimol jeho spôsob zavesenia a patentoval ho ako svoj produkt. Parkhouse z uvedenia vešiaka na trh nedostal nič. Dôvodom bolo to, že ho vynechali zo spolupráce a všetku slávu zožala továreň. (Blogger 2013)

Obr. 31 Parkhouse ramienko 1903 (Valplastick 2009)

Rozmer ramienka veľmi dobre vyhovuje na odkladanie kabátov, šiat, svetrov, blúzok. K jednoduchému ramienku môže byť pridaná spodná vodorovná časť slúžiaca na odkladanie nohavíc alebo sukien.

Podľa typu a použitého materiálu sa vešiaky delia na tri základné typy:

- Prvým typom je drôtené ramienko (Obr. 32). Jeho tvar je jednoduchý a tvorený z jedného súvislého oceľového drôtu, ktorý je k dispozícii v rôznych hrúbkach. Samotný tvar je trojuholníkový končiaci v hornej časti v háku. (Valplastick 2009)

Obr. 32 Parkhouse ramienko 1903 (Valplastick 2009)

- Druhým typom je drevené ramienko (Obr. 33). Drevené ramienko sa radí k luxusnejším druhom. Tvar sa veľmi podobá bumerangu. Kostra ramienka tvorená z dreva v rôznych formách a farbách. Drevené ramienko sa často vešia pomocou kovového háka pripevneného ku konštrukcii ramienka. Tento typ vešania je silnejší ako drôtené ramienka a udrží ťažšie a väčšie oblečenie. Každá drevená časť musí byť obrúsená do hladka. Brúsenie je dôležité kvôli nepoškodeniu oblečenia, ktoré vešiame na ramienko. Drevené ramienko môže mať v spodnej časti pripevnenú hranatú, alebo zaoblenú tyč slúžiacu na zavesenie nohavíc. (Valplastick 2009)

Obr. 33 Drevené ramienka (Doma a Rada 2011)

- Tretí typ ramienka je plastové (Obr. 34), v súčasnej dobe je najpoužívanejšie a patrí medzi najlacnejšie typy vešania. Vyrába sa v rôznych farebných prevedeniach a veľkostiach. Z pomedzi všetkých typov patrí k menej odolným. Plastové ramienko sa vyrába i pre detské oblečenie. (Valplastick 2009)

Obr. 34 Plastové ramienka (Ikea 2016)

V dnešnej dobe sa používajú všetky uvedené typy ramienok. V domácnostiach sa najviac používajú plastové ramienka. V luxusnejších obchodoch s oblečením sa používajú drevené ramienka, ktoré dostatočne držia tvar a vzdušnosť šiat. Vďaka pokročilej technike sa vo výrobe vyskytujú nové procesy výroby ramienok a aj nové materiály. Ramienka môžu byť pokryté gumovými alebo drahšími materiálmi a to čiastočne alebo úplne.

Na trhu sa nachádza veľká škála rôznych druhov ramienok. Medzi ne patria ramienka na kostýmy, nohavice, obleky, ľahkú konfekciu, sukne, ponožky a kravaty. Podľa typu oblečenia sa líši aj tvar samotného ramienka.

5.2 Nemý sluha

Nemý sluha nazývaný tiež komorník je predmet, ktorý bol určený najmä na odkladanie pánskych oblekov (Obr. 35). Komorníkom sa nazýval vďaka svojmu pôvodu, ktorý pravdepodobne siahal do územia Anglicka. Nazvali ho komorníkom po osobách slúžiacich pánom.

Bol nábytkom s funkciou skôr praktickou než estetickou. Nemý sluha je voľne stojaci kus nábytku, s ktorým sa ľahko manipuluje. Slúži na krátkodobé odkladanie kusov oblečenia. Najčastejšie sa vyrábal z dreva, z ohýbaného a tvarovaného kovu, alebo kombináciou oboch. Nemý sluha sa skladá z ramienka, pevne pripojeného ku konštrukcii a z tyče na odkladanie nohavíc. Nemý sluha sa stal súčasťou domácností aj dnes a považuje sa za praktickú a dekoratívnu časť nábytku. (Obr. 36).

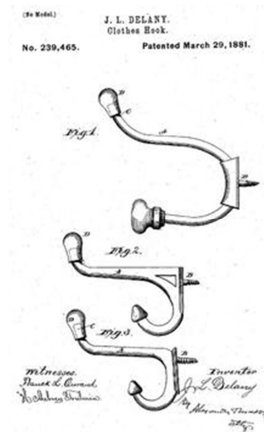
Obr. 35 Nemý sluha z roku 1920
(One Kings Lane 2016)

Obr. 36 Nemý sluha spoločnosti TON
(TON 2016)

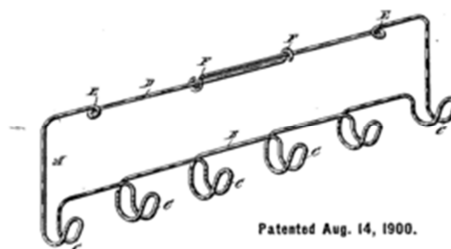
5.3 Nástenné háčiky

V roku 1881 J.L.Delant vynášiel jednoduchý patent háčikov na vešanie oblečenia. Koncovky háčikov sa vyrábali z vulkanizovaného kaučuku (Obr. 37). (The Portal to Texas history 2016)

Obr. 37 Patent háčika na oblečenie (The Portal to Texas history 2016)

Systém vešania oblečenia na háčiky bol vynájdený v roku 1900 (Obr. 38). Vyrábali sa z jedného kusu drôtu, ktorý bol rafinované a premyslene ohýbaný. (Displayarama Store Fixtures 2004)

Obr. 38 Háčikový vešiak z jedného drôtu (Displayarama Store Fixtures 2004)

Nástenné háčiky sa začali vyrábať kvôli ich hlavnej funkcii. Za hlavnú funkciu sa považuje držanie vrchného oblečenia. Pomáhajú udržať pracovné a verejné miesta esteticky čisté. Nástenné háčiky nezaberajú veľký priestor, ktorý je v mnohých prípadoch pre interiér dôležitý.

5.3.1 Nástenné vešiaky 21. storočia

Hák Anemone navrhol Anders Ljungberg (Obr. 39). Nápad pochádza z organických tvarov podmorského života.

Obr. 39 Hák Anemone (Freshome 2015)

Vešiak v tvare stuhy s jednoduchým a čistým dizajnom. (Obr. 40). Nápad vznikol z vlajúcej stuhy vo vetre.

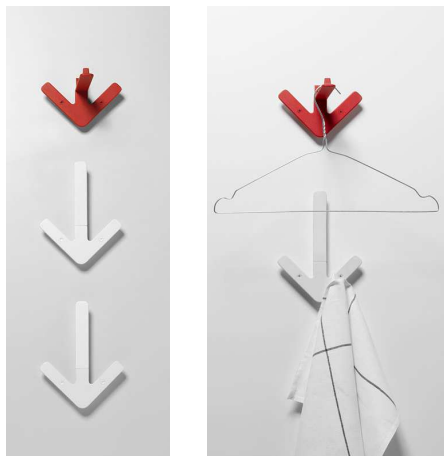
Obr. 40 Vešiak stuha (Freshome 2015)

Nástenný vešiak Hookaboo vyrobený z bambusu s výklopnými hákmi z kovu (Obr. 41). Jednotlivé háky sú sklápaťelné. Tvorcom je Matt Carr.

Obr. 41 Vešiak Hookaboo (Freshome 2015)

Vešiaky Arrow Hanger sú veľmi flexibilné nástenné háky (Obr. 42). Vyrobené z lakovaného hliníku. Tvorcom je Gustav Hallen zo Štokholmu. V roku 2009 vyhral prestížne ocenenie Red Dot Design Award.

Obr. 42 Vešiak Arrow hanger (Homedit 2011)

Veľmi obľúbeným materiálom vo výrobe vešiakov je drevo. Drevo použité v rôznych tvaroch a prevedeniach (Obr. 43).

Obr. 43 Nástenné vešiaky inšpirované lesnou zverov (Kivvi 2013)

5.4 Voľne stojaci vešiak

Voľne stojace vešiaky v minulosti spĺňali praktickú funkciu. Nekládol sa dôraz na estetiku. Používaným materiálom bolo drevo, oceľ (Obr. 44) a onyx (Obr.45). Presný rok vynájdenia vešiaka sa zatiaľ nepodarilo zistiť. Informácie o voľne stojacích vešiakoch sú veľmi strohé a vo väčšine prípadoch nepravdivé.

Obr. 44 Vešiak z roku 1930 (ebay 2016)

Obr. 45 Vešiak z roku 1940 (ebay 2016)

5.4.1 Voľne stojace vešiaky 21. storočia

Dnes vešiaky nespĺňajú len praktickú funkciu odkladania vrchného oblečenia, ale aj funkciu estetickú (Obr.46). Voľne stojace vešiaky v interiéroch slúžia ako sochy.

Vešiaky z dielne slovenského dizajnéra Mgr. art. Michala Staška (Obr. 47) sú vždy nápadité a idú s dobou. Každý jeden model hýri farbami a nápismi.

Obr. 46 Vešiaky z opracovaného dreva (Kivvi 2013)

Obr. 47 Vešiaky s povrchom tvoreným látkou (Kivvi 2013)

Nasledujúca séria vešiakov bola inšpirovaná prírodou a košatými stromami (Obr. 48).

Obr. 48 Vešiaky inšpirované stromami (Kivvi 2013)

Dizajnéri sa inšpirujú čímkol'vek, ľudskou postavou, tvarmi z prírody, morským svetom. (Obr. 49).

Obr. 49 Voľne stojace vešiaky (Kivvi 2013)

Obr. 50 Vešiak Bonaldo (Houzz 2016)

Obr. 51 Svietiace vešiaky Bonaldo (Houzz 2016)

Obr. 52 Vešiak z javorového dreva (Pekné Bývanie 2016)

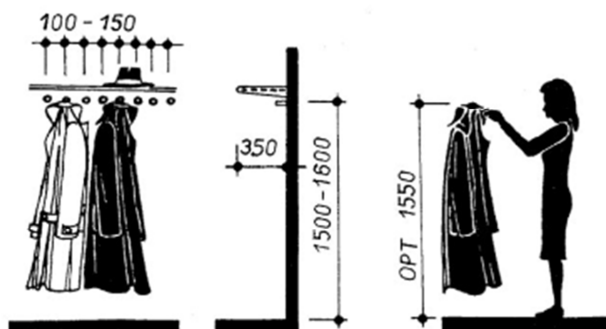
6 POŽIADAVKY A BEZPEČNOSŤ

Vešiak sa stal základným prvkom každého priestoru určeného pre spoločnosť.

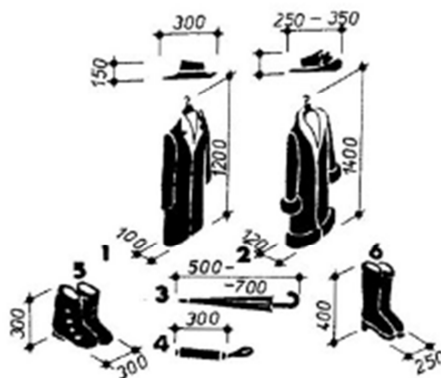
Súčasťou každého verejného interiéru s posedením by mal byť priestor na odkladanie vrchného odevu. Základné požiadavky na vešiak sa určujú podľa počtu miest na sedenie. V každom priestore sa musí rátať so základnými rozmermi k manipuláciám pri odkladaní odevov (Obr. 53). Vešiak na odkladanie vrchných častí odevov v priestore sa umiestňuje najbližšie ku vchodu tak aby pri väčšom počte osôb neprekážal. (Dlabal 1992)

Vrchná časť odevov je najvrchnejšia časť oblečenia. Vrchný odev je najčastejšie kabát, bunda, plášť alebo akýkoľvek iný vrchný odev. Okrem odkladania vrchných častí odevov vešiak musí slúžiť aj na odkladanie čiapok, klobúkov, dáždnikov.

Pri navrhovaní vešiaka najdôležitejším rozmerom z odevov je dĺžka kabáta. Kabát je vždy najdlhším odevom oproti ostatným. Rozmery kabáta sú dĺžka 1400 mm a hĺbka 120 mm (Obr. 54).

Obr. 53 Rozmery vešiaka (Brunecký, Švancara 1995)

Obr. 54 Rozmery vrchného oblečenia (Dlabal 1992)

Pri voľne stojacom vešiaku sa prihliada na bezpečnosť. Konštrukcia vešiaka musí byť taká, aby bol vešiak stabilný a pevný. Nesmie sa nakláňať a ani prevrhnúť. Pri každom kuse vešaného oblečenia sa zvyšuje namáhanie konkrétnej časti.

Pri skúmaní bezpečnosti vešiaka sa zisťovali príslušné normy a skúšky nábytku. Norma a skúška určená výlučne len na voľne stojací vešiak nebola nájdená. Odborník z Mendelovej univerzity v Brne odporúča normu ČSN EN 581-3 Venkovní nábytek. Táto norma obsahuje skúšku na prevrhnutie voľne stojaceho slnečného dáždnika. Tento typ skúšky sa môže použiť na uvedený výrobok.

7 MATERIÁLY

7.1 Dural

Dural latinsky nazývaný Duraluminium - tvrdý hliník. Dural je viaczložková zliatina, ktorá sa skladá z hliníka, medi, horčíka a menšieho množstva mangánu s prímiesou kremíka a železa. Vyznačuje sa veľmi dobrými mechanickými vlastnosťami a odolnosťou proti korózii. Jeho hmotnosť je 2,8 g/m³.

Dural sa po prvý krát objavil v Nemecku v roku 1906. Nálezcom bol Alfred Wilm. Dural sa veľmi ľahko ohýba, reže a vŕta. Pri zváraní sa používa ochranná atmosféra. Spájať sa môže pomocou špeciálnych taviacich metód, nitovaním a lepením. Po chemickej stránke je dural veľmi odolný. Dá sa veľmi dobre povrchovo opracovávať a farbiť. (Oficjalna strona Kasjana 2014)

7.2 Oceľ

Oceľ je zliatinou železa a uhlíka. Obsah uhlíka v zliatine tvorí dve percentá. Jedno percento tvorí mangán, kremík, fosfor, síra a kyslík. Patrí medzi najdôležitejší strojársky a stavebný materiál. Oceľ sa používa v mnohých odvetviach. Svoje využitie uplatňuje v automobilovom priemysle, stavebníctve, nákladnej doprave, domácich spotrebičoch, chirurgii a v domácnostiach.

Oceľ v rôznej podobe sa vyrába od roku 200 pred našim letopočtom. Vyrába sa pomocou dvoch technológií. Prvou je vyrábanie základnej ocele vo vysokých peciach a druhá používa elektrickú oblúkovú pec. Oceľ má rôzne vlastnosti. Rozdeľuje sa podľa obsahu uhlíka, legovania, upokojenia, použitia a triedy, ktorá slúži na jej značenie.

Existuje viac ako 3500 rôznych druhov ocele s mnohými fyzikálnymi, chemickými a ekologickými vlastnosťami. (worldsteel 2016)

7.3 Nerezová oceľ

Nerezová oceľ patrí k vysoko legovaným oceliam so zvýšenou odolnosťou voči chemickej a elektrochemickej korózii. Je to typ ocele, ktorá nepotrebuje špeciálny druh povrchovej úpravy. Svojimi vlastnosťami a odolnosťou sa hodí do exteriéru aj interiéru. Povrch sa upravuje rôznymi spôsobmi, kefovaním, brúsením a leštením. (EKOfence 2016)

7.4 Drevo

Drevo patrí medzi nenahraditeľný materiál rastlinného pôvodu, ktorý sa používa pri výrobe vešiakov. Základom štruktúry a stavby dreva sú bunky z celulózy s obsahom väčšieho alebo menšieho množstva lignínu. Vlastnosti a využitie dreva závisí na výbere správneho druhu dreva pre požadovaný nábytok, predmet. Drevo patrí medzi izolanty, tlmí nárazy z vonkajšieho prostredia a má schopnosť tmiť zvuk a vibrácie. Nevýhodou masívu je rôzna štruktúra, pučanie, zosychanie, výskyt hnilôb a plesní.

Z fyzikálneho hľadiska je veľmi dôležitá hustota a nízka tepelná vodivosť. Povrch sa chráni proti škodcom pomocou impregnácie. Na impregnáciu sa používajú dechtové oleje, soli a rôzne živice. Povrch sa upravuje rôznymi nátermi, ktoré ho chránia proti poveternostným podmienkam. Druh úpravy povrchu sa vyberá podľa umiestnenia vyrábaného predmetu. (Hluchý, Beneš 1990)

8 ERGONOMIA

Samotné slovo ergonomia je umelo vytvorené slovo. Pochádza z gréckych slov ergon, čo znamená práca a nómos s významom prírodných zákonov, ktoré musia spolupracovať a dopĺňať sa. Vznikla počas druhej svetovej vojny. Britskí vedci skúmali veľké množstvo pádov lietadiel, ktoré neboli zostrelené. Zistili, že zlyhával ľudský faktor v dôsledku únavy a prepracovanosti. Preto sa začalo skúmať ľudské telo a jeho vlastnosti. V lietadlách sa prispôbilo umiestnenie prístrojov aby boli prístupné a ľahko ovládateľné. (Kanická, Holouš 2011)

Ergonomia je veda zaoberajúca sa vzťahom človeka s okolitým prostredím. Okolité prostredie je hluk, vibrácie, svetlo, teplota a priestor. Používané predmety musia spĺňať svoju funkčnosť bez toho, aby ublížili užívateľovi. Predmet nesmie brániť voľnému pohybu osôb a musí správne fungovať s pohybovými možnosťami ľudského tela. Samotná ergonomia zabezpečuje komfort pri činnostiach vykonávaných v priestore, pri ktorých sa zaťažuje ľudské telo. Študuje fyzické a duševné schopnosti osôb. Cieľom správnej ergonomie je minimalizovať pocit svalovej únavy a zdravotné problémy spôsobené s používaním objektov. (Kanická, Holouš 2011)

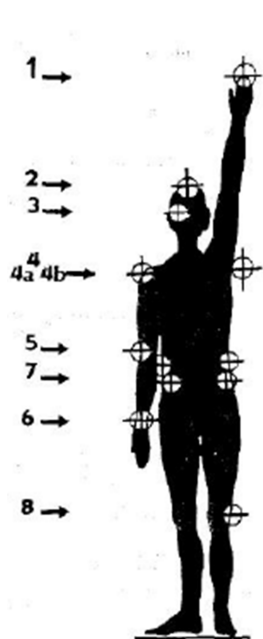
9 ANTROPOMETRIA

Antropometria je aplikovaná disciplína antropológie, ktorá sa zaoberá skúmaním ľudského tela a jeho rozmermi pri akejkol'vek vykonávanej práci, odpočinku. Podľa proporcií ľudského tela sa tvoria všetky používané predmety (Obr. 55). Skúma všetky fyzické aspekty ľudského tela. Určuje rozmery nábytkových predmetov a ich používanie. Okolo nás sa vyskytuje množstvo odlišných osôb. Nie je možné, nájsť totožné osoby so všetkými rovnakými rozmermi tela. Každý človek má rôzne rozmery svojho tela. Je to spôsobené pohlavím, vekom, oblasťou v ktorej žije a tiež v závislosti od národnosti. (Kanická, Holouš 2011)

Podľa nameraných antropometrických rozmerov sa optimalizujú rozmery nábytku. Samotné rozmery osôb sa odvíjajú od medzinárodne schválených antropometrických bodov. Jednotlivé body sú presne definované miestom. Norma zaoberajúca rozmermi ľudského tela je ČSN EN ISO 7250-1: Základní rozměry lidského těla pro technologické projektování – Část 1: Definice a orientační body

tělesných rozměrů. Norma stanovuje merané charakteristiky, popis meracích metod a zobrazuje správné provedení skúmania. (Nábytkářský informační systém 2013)

Pri navrhovaní vešiaka z hľadiska antropometrie je dôležitý rozmer výšky človeka k proporciám odevu. Pri vlastnom návrhu sa autorka riadila rozmermi ľudského tela podľa noriem a hodnôt Európskej únie. Cieľovou skupinou boli predovšetkým mladí ľudia vo veku od 18 do 40 rokov.

Výška a dosah stojacej postavy		o	min.-max.	°fo celková telesná výška
1 max. výškový dosah rúk	Muži	221	(211-231)	127
	Ženy	203	(194-211)	125
2 výška temena hlavy = celková výška osobi	Muži	174	(168-181)	100
	Ženy	162	(156-168)	100
3 výška očí nad zemou	Muži	161	(154-168)	93
	Ženy	150	(144-157)	93
4 výška ramena nad zemou	Muži	141	(137-147)	81
	Ženy	131	(125-137)	81
4a bi-akromiale	Muži	40		24
	Ženy	38		23
4b šírka ramena v obleku	Muži	53	(40-70)	31
	Ženy	48	(42-56)	29
5 výška lokta nad zemou	Muži	109	(104-113)	63
	Ženy	100	(95-104)	62
6 zápästie spustených paží	Muži	81	(76-86)	47
	Ženy	76	(71-81)	47
7 pedrové kĺby	Muži	85	(80-90)	49
	Ženy	78	(73-83)	48
8 kolená nad zemou	Muži	48	(47,8-51,3)	27
	Ženy	44	(41,2-46,8)	27

Obr. 55 Základné rozmery proporcií muža a ženy (Dlbal 1992)

10 REŠERŠE VYBRANÝCH VINÁRNÍ

10.1 Všeobecne vináreň

Vináreň - priestor slúžiaci predovšetkým k zábave a odpočinku. Hlavnou úlohou je predaj vína. Predaj špecifických, kvalitných, zahraničných vín. Pri kúpe pomáha personál, ktorý je špecializovaný a zaučený. Jednotlivé podmienky sa líšia od daného prípadu. (Brunecký, Švancara 1995)

10.2 CORK WINE BAR

Vináreň Cork Wine Bar sa nachádza na Pánskej ulici číslo 4 v Bratislave (Obr. 56). Pánska ulica je súčasťou pešej zóny v Starom Meste. Na tejto ulici sa nachádza veľké množstvo historických budov a tiež známa socha Čumila. Kapacita vinárne závisí na ročnom období. V zimnom období je celková kapacita vinárne 34 osôb. V letnom období je kapacita o 12 miest väčšia. Dôvodom je letná záhradka pred vchodom. Všetky steny interiéru sú pokryté odtieňom slonovinovej kosti. Nábytok použitý v interiéri je vyrobený z duba.

Obr. 56 Vstup vinárne (Cork 2015)

Priestor vinárne je zariadený v nápaditom prevedení, rozdelený na tri zóny. Zóny sa od seba líšia použitým nábytkom a miestom.

Prvá zóna je v prednej časti vinárne, v ktorej sa nachádza vchod, bar a sedenie popri stenách (Obr. 57). Vchod je tvorený presklenými dverami, ktoré sú obklopené celopresklenými oknami. Oproti vchodu sa nachádza barový pult s chladiacou vitrínou určenou na syry. Celá jedna stena je pokrytá policovým systémom, v ktorom sú naukladané vína. Protiahlá stena je v prevedení neomietnutých pálených tehál.

Priestor je charakteristický vysokými stropmi. Nábytok je tvorený siedmimi stolmi na jednej kovovej nohe. Doska je z masívu. Pri každom stole sa nachádza jedna stolička so zahnutým operadlom a modrým čalúnením. Popri dvoch stenách sú umiestnené lavice s vysokým operadlom a tiež modrým čalúnením. Priestor ďalej pokračuje klenbovým vchodom do druhej zóny. Pri tomto vchode je postavená vysoká skriňa.

Obr. 57 Prvá zóna interiéru (Cork 2015)

Druhá zóna sa nachádza na tom istom poschodí ako prvá. Jej umiestnenie je v zadnej časti celého priestoru. Nachádzajú sa tam tri stoly so stoličkami v koženom prevedení (Obr. 58). Táto zóna je charakteristická zníženým stropom a stenou, ktorá je pokrytá korkovými zátkami. V zadnej časti je členené okno a vešiak na odkladanie vrchného oblečenia. Vešiak je značky Ton a svojím prevedením korešponduje s celým interiérom. Sedací nábytok je odlišný od prvej zóny. Nachádza sa tu vstup na toalety a schodisko vedúce na poschodie.

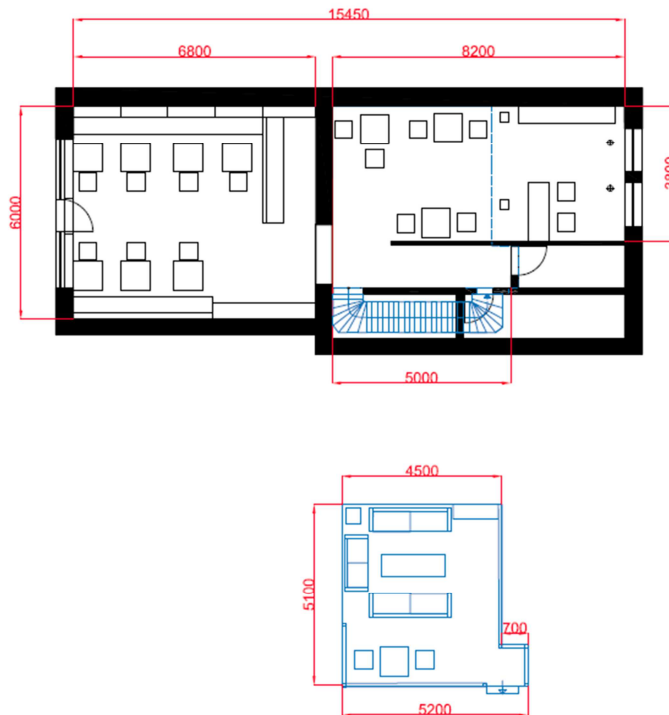
Obr. 58 Druhá zóna interiéru (Cork 2015)

Tretia zóna sa nachádza na poschodí a je intímnu časťou interiéru (Obr. 59). Vybavená je dvoma nízkymi stolmi na kovových nohách, dvomi kreslami a tromi pohovkami z čiernej kože. Celé poschodie má po obvode zábradlie vyrobené z duba a tvarovaného kovu.

Obr. 59 Tretie zóna interiéru (Cork 2015)

Obr. 60 Pôdorys prízemnia a prvého poschodia vinárne

10.3 BARIK vinotéka

Vináreň sa nachádza na Radlinského 27 v Bratislave. Ulica patrí do časti Starého Mesta.

Obr. 61 Vchod vinárne (Barik vinotéka 2015)

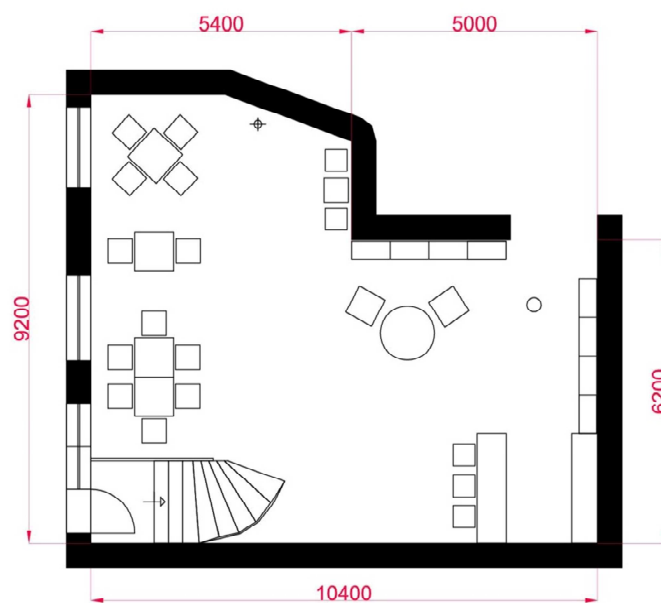
Za vchodovými dverami je umiestnené schodisko vedúce na vyvýšené podlažie. Pozostáva zo šiestych schodov. Na vyvýšenom podlaží sa nachádza interiér vinárne (Obr. 62). Celková kapacita vinárne je 20 osôb. Zariadenie je riešené v prírodných farbách dreva v kombinácii s drevenými baleniami na víno. Balenia na víno sú použité na skosenej stene od podlahy po strop a na prednej časti baru. Použité zrkadlo na stene

za barom slúži na zväčšenie interiéru. Interiér je dostatočne presvetlený. Príčinou sú veľké okná a bodové svetlá na strope.

Obr. 62 Interiér vinotéky Barik (Barik vinotéka 2015)

Do interiéru sa štýlovo nehodia použité dve kreslá so stolíkom v historickom prevedení. Celkovo to príliš rozbíja priestor a i drevom a farbou to pôsobí gýčovo. Nedostatkom interiéru je nezakrytý zadný priestor skladu, ktorý ruší celkovú atmosféru.

Obr. 63 Pôdorys s nábytkom

11 INTERIÉR VYBRANEJ VINÁRNE

Vináreň World Wine Gallery je priestor, v ktorom sa schádzajú ľudia. Určený je pre širokú verejnosť.

Vináreň je synonymom pre mimoriadne vína z významných oblastí s neodolateľnou arómou a lahodnou chuťou. Nachádza sa na Myjave na ulici Pažického 416/14 v obývanej štvrti obklopená budovami.

Celý priestor so sklodom, WC a časťou určenou na predaj má rozlohu 168 m². Predná časť predajne používaná na sedenie a predaj má rozlohu 77 m². Rozmery prednej časti sú 7000 x 11000 mm a jej výška je 3500 mm. Vstup je tvorený presklenými dverami so šírkou 900 mm, na ktoré nadväzuje okno. Okno rozdelené na dve časti tvorí jednu celú stenu a je jediným zdrojom prirodzeného svetla. Umiestnené je od zeme až k stropu.

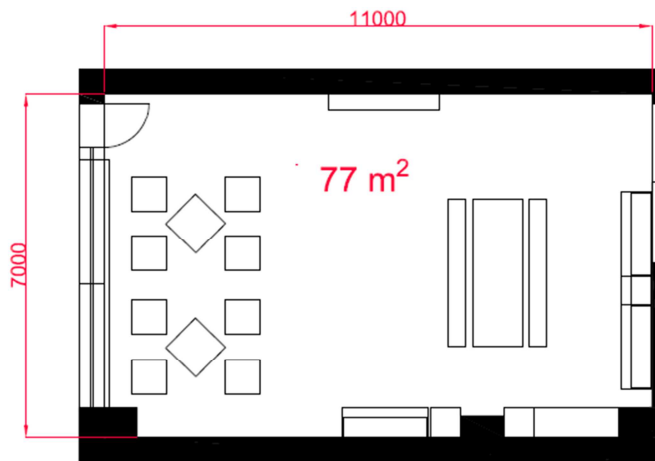
Návštevník po vstupe do interiéru má po svojej pravici dva menšie stolíky. Pri každom sa nachádzajú štyri kreslá čiernej farby (Obr. 65). Pokračovaním sa zákazník dostane k hlavnému veľkému stolu s dvoma lavicami pre 12 osôb. Tento stôl je centrom celej miestnosti (Obr. 66). Po obvode dvoch stien sa nachádzajú regály s vínom a pohármi. Jednotlivé police sú podsvietené. V interiéri sa nachádzajú dve chladničky, určené k chladeniu vína na správnu teplotu. Pult, na ktorom sa nachádza kasa a potrebné veci pre zamestnancov je umiestnený v priľahlom sklade, do ktorého sa vstupuje posuvnými dverami zabudovanými v stene oproti hlavnému vchodu.

V sklade sú tri miestnosti. Jedna slúži ako malá kuchynka s dresom, umývačkou riadu a chladničkou. Dve miestnosti slúžia ako toalety.

Celková kapacita vinárne počas bežného dňa je 20 osôb. Počas riadenej degustácie sa pridávajú dva stoly s počtom miest 8. Celková kapacita vinárne je 28 miest.

Farba stien je biela. Podlaha má tmavú farbu je tvorená keramickými dlaždicami obdĺžnikového tvaru. Regály a stoly sú z dubového dreva. Lavice pri hlavnom stole sú z duba a kreslá sú z čiernej usne.

Obr. 64 Pôdorys vinárne World Wine Gallery

Obr. 65 Interiér vinárne World Wine Gallery

Obr. 66 Interiér vinárne World Wine Gallery

12 ÚDAJE STAVBY

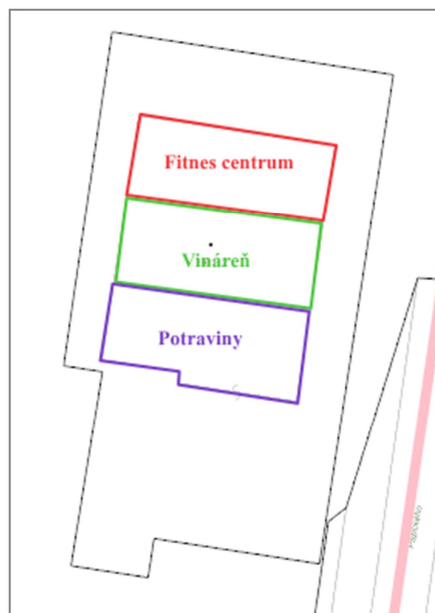
Celá stavba sa nachádza na Pažického ulici, číslo 416/14, v Myjave 907 01. Obrázok číslo 67 zobrazuje celú stavbu, v ktorej sa nachádza vybraná vináreň s ďalšími susediacimi predajňami. Stavba má dve poschodia. Na prízemí je umiestnený nočný bar a priestor, v ktorom bola umiestnená diskotéka (Obr. 68). Vináreň World Wine Gallery sa nachádza na prvom poschodí v strede stavby. Vináreň susedí s obchodom potravín a fitness centrum. Na obrázku je zeleným vyznačený priestor vinárne (Obr. 69).

Obr. 67 Pozemok s budovou č. 1911/2 (Mapový portál 2016)

Obr. 68 Prízemie

Obr. 69 Prvé poschodie

II PRAKTICKÁ ČASŤ

13 VLASTNÝ NÁVRH

Táto časť sa zameriava na spracovanie vlastného návrhu vešiaka pre vináreň. Voľne stojaci vešiak vo vinárni bude slúžiť na vešanie vrchného oblečenia, ale aj ako deliaca stena priestoru. Vešiak bude umiestený už vo vinárni World Wine Gallery.

Pred začiatkom realizácie náčrtov a riešenia tvaru bola navštívená vináreň World Wine Gallery a jej majiteľ. Priestor vinárne bol nafotený a zameraný. Zistenie proporcií a mier celého priestoru a použitého nábytku neskôr poslúžilo k samotnému návrhu vešiaka. Priestor vinárne je priestranný a vzdušný. Hlavnými materiálmi je dubové drevo a oceľ.

Stretnutie s majiteľom vinárne umožnilo vypočítať si jeho požiadavky na vyrábaný produkt. Poskytol autorke svoje nároky, od ktorých sa má návrh odvíjať.

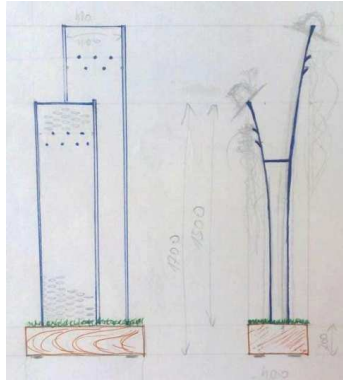
Požiadavky:

- Funkčnosť
- Jedinečnosť
- Väčšina produktu vyrobená z kovu
- Delenie priestoru

Po poskytnutí informácií od majiteľa sa začalo spracovávanie rešerše a tvaru konštrukcie. Skúmali sa tvary príbuzné k odvetviu spracovania vína a jeho využívania. Navštívilo sa niekoľko vinární, viníc a obchodov s vešiakmi pre načerpanie inšpirácie. Zisťovali sa používané materiály a spôsoby prevedenia. Z návštev predajní sa prišlo k záveru, že veľké množstvo predajcov sa zameriava skôr na úložný, sedací a odpočinkový nábytok. Podľa názoru autorky sa v obchodoch vyskytuje malé množstvo voľne stojacich vešiakov.

13.1 Postup navrhovania

Tvar vešiaka vychádza z rešerší a celého prieskumu zadanej témy. Autorka sa držala zadania celej práce a požiadaviek majiteľa vinárne. Na začiatku mala viac nápadov vešiakov, ktoré postupne rozkreslila (Obr. 70). Vybrala jeden, ktorý sa jej najviac pozdával.

Obr. 70 Návrh vešiaka

Po konzultácií s vedúcim bakalárskej práce sa zamerala na jeden. S vybraným návrhom a skicami navštívila majiteľa vinárne. Po prebratí rôznych štýlov a kombinácií materiálov sa dohodlo jedno prevedenie. Vytvoril sa tvar prostredníctvom zmenšeného modelu. Inšpirácia tvaru bola čerpaná z otvárača na staré korkové zátky (Obr. 71).

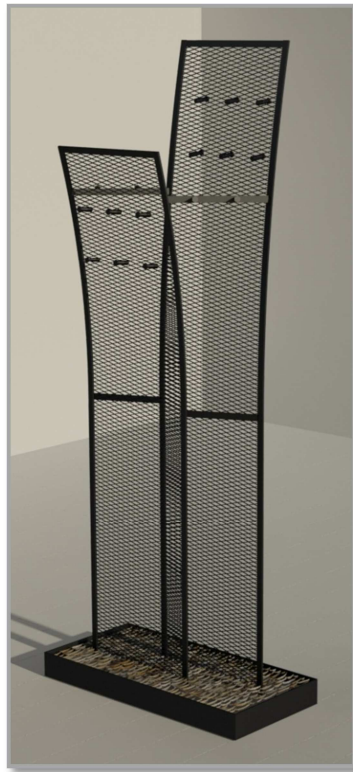

Obr. 71 Otvárač starých korkov (Gastrozone 2016)

Vývrtka slúži na otváranie starých korkových zátek. Vývrtka s dvoma hroty, neperforuje samotný korok, ale zasunie sa medzi korok a hrdlo fľašky, a potom kvôli premyslenému tvaru sa korok ľahko vytiahne bez poškodenia.

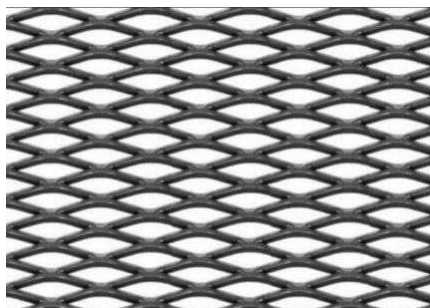
Na vývrtke boli inšpiráciou dva hroty, ktoré majú jemný rádius ohnutia. Tvar vešiaka v bokoryse je totožný s tvarom vývrtky, ale v náryse je širší (Obr. 72).

Pred tvorením celého modelu v mierke 1:1 a konštrukcie pomocou 3D vizualizácie bol vytvorený vešiak v programe 3Ds Max.

Obr. 72 Navrhovaný vešiak

Uvažovalo sa nad využitím rôznych kovových materiálov a s použitím príslušných strojov. Hlavná časť vešiaka je vyrobená z perforovanej ocele zvanej ťahokov s kosoštvorcovými otvormi (Obr. 73).

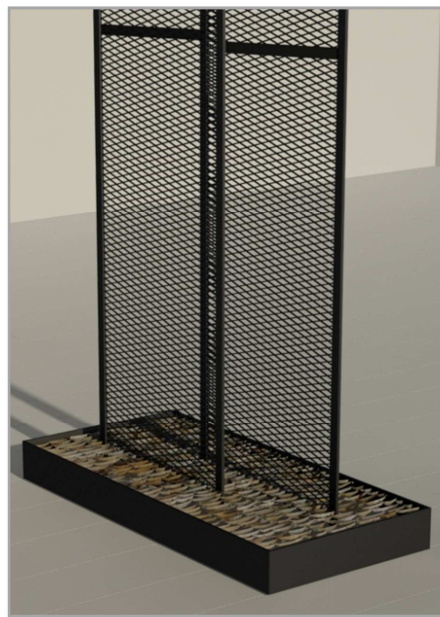
Obr. 73 Kosoštvorcový oceľový ťahokov

Po bokoch je vytvorená konštrukcia, do ktorej je zasunutý ťahokov. Konštrukcia je tvorená z oceľových lemovacích profilov v tvare písmena U (Obr. 74).

Obr. 74 Lemovací profil U, LPC 20/3/20 (Metal produkt 2016)

Podnož v celom návrhu je veľmi dôležitá z dôvodu jej funkčnosti. Podnož drží celý vešiak a jeho stabilitu. Tvorená je z pevnej kovovej platne, ku ktorej je pripevnená pomocou kútových zvarov kostra vešiaka. (Obr.75). K podnoži s kostrou boli pripevnené štyri oceľové diely, vytvárajúce rám podnože. Podnož bola umiestnená na štyroch nožičkách obdĺžnikového tvaru. Nožičky boli podlepené protišmykovou gumou. Výplň podnože sa dotvorila kameňmi.

Obr. 75 Podnož vešiaka

13.2 Samotný postup výroby

Prvou voľbou materiálu bolo dubové drevo. Po konzultácií s poradcom z dielne, kde sa model vyrábal, sa zistilo, že použité ohnuté drevo nepatrí k najlepším nápadom. Začal sa proces pretvárania a hľadania vhodného materiálu. Z návrhov a skíc vyplynula kombinácia perforovaného kovu nazývaného ťahokov s plným materiálom. Prvotným nápadom bolo použitie nerezového ťahokovu. Po rozhovore s odborným poradcom, pánom Petrom Borovským, bol tento typ materiálu zamietnutý. Dôvodom bola cena a vyššia hmotnosť ako u použitého materiálu. Prijateľnejším bol ťahokov z ocele, ktorý je pre tento model vhodnejší.

Po ďalších konzultáciách, stanovených podmienkach a druhu používaných materiálov, bolo možné pripraviť technické výkresy a začať výrobu pripraveného návrhu podľa myšlienok autorky. Na základe výkresov a návrhu sa vešiak vymodeloval v programe 3Ds Max. Vizualizácie neskôr pomohli pri samotnom spracovaní a výrobe konečnej podoby vešiaka.

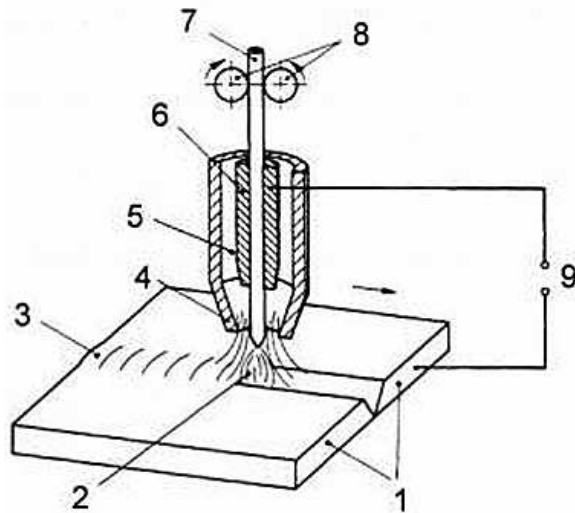
Prvou fázou pri výrobe bolo zaobstaranie potrebného materiálu v stanovených proporciách a mierach. Hlavný materiál určený na kostru a výplň kostry bol kupovaný v špecializovanej predajni. Predajňa Metal produkt sídliaca v Trnave, poskytla potrebný tovar. Vešiak je tvorený z dvoch kostier s rôznymi rozmermi, prvá kostra je vysoká 1710 mm a druhá 2010 mm. Kostry sú tvorené z lemovacích oceľových profilov v tvare písmena U. Rozmer lemovacieho oceľového profilu má dĺžku 2500 mm, vonkajší rozmer 6 x 20 mm, hrúbka materiálu 1,5 mm a vnútorná štrbina je široká 3 mm. Na celý model boli potrebné 4 lemovacie profily. Z profilov boli vytvorené dva rámy do ktorých sa vsunul oceľový ťahokov. Na výrobu celej vnútornej časti kostry musela byť použitá celá platňa ťahokovu s rozmermi 1,5 x 1000 x 2000 mm, rozrezaná na dve časti.

Prvá časť ťahokovu má rozmery 1,5 x 394 x 1993 mm a druhá časť 1,5 x 394 x 1693 mm. Po vložení ťahokovu do vytvoreného rámu z lemovacích profilov sa po stranách k sebe pripevnili bodovými zvarmi pomocou MAG zvarovania.

Všetky použité zvary boli tvorené zvaraním v ochrannej atmosfére plynu CO₂. Zváranie s CO₂ sa nazýva MAG zváranie (Obr. 76). MAG zváranie v CO₂ patrí ku zvaraniu plynom, pričom sa vždy zvara taviacou elektródou s jednosmerným prúdom pri obrátenej polarite +. CO₂ pôsobí na materiál oxidačne, je ťažší ako argón, získava sa chemicky v skvapalnenom alebo tuhom stave. V tuhom stave je to suchý ľad. Elektróda musí obsahovať dezoxidačné prvky mangán a kremík.

1. Zvarený dielec
2. Oblúk
3. Zvar
4. Dýza
5. Ochranný plyn
6. Kontaktná špička
7. Drôtová elektróda
8. Kladky podávania drôtu
9. Zdroj prúdu

Obr. 76 Zváranie MAG (Mat Net 2006)

Obidve kostry boli následne jednotlivo vkladané do ohýbacieho stroja. Použitý stroj bol tvorený troma valcami (Obr. 77). Od výšky 920 mm sa začal vytvárať plynulý ohyb, nie vo veľkom rádiuse. Po ohnutí oboch kostier sa jednotlivé rohy a zvary vybrúsili pomocou karbobrúsky do hladka. Používal sa kotúč so zrnitosťou 40. Po vybrúsení jednotlivých zvarov sa materiál preleštil pomocou leštiaceho kotúča.

Obr. 77 Valcový stroj na postupné ohýbanie (ksp.tul 2005)

Ohnuté kostry sa k sebe pripevnili pomocou štyroch lemovacích profilov vo výške 920 mm a 1590 mm. Hotová kostra bola následne pripevnená CO₂ zväračkou k oceľovej platni. Po zvarení sa opakovala predošlá práca brúsenia a leštenia. Oceľová platňa slúži k vyváženiu a celkovej stabilite celého vešiaka.

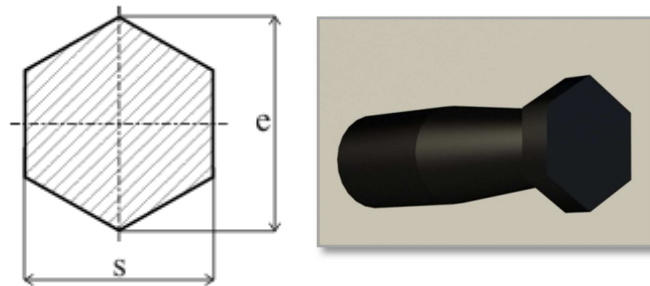
Obr. 78 Vešiak

Konečnou fázou bolo pripevnenie štyroch ocelových plechov po obvode platne. Dva ocelové plechy s rozmermi 5 x 80 x 800 mm a ďalšie dva s rozmermi 5 x 80 x 370 mm. Pri zváraní sa používal kútový zvar (Obr. 79).

Obr. 79 Zváraná podnož

System vešania sa tvorí pomocou háčikov, ktorých ukončenie má tvar šesťuholníka. Háčiky sa vyrábali z ťahanej šesťuholníkovej ocelevej tyče. Rozmery tyče boli $s = 17 \text{ mm}$ a $e = 19,6 \text{ mm}$ (Obr. 80). Na výrobu bola potrebná metrová dĺžka. Každý háčik sa vyrábala pomocou sústruhu. Konečná dĺžka bola 50 mm. Na konštrukciu ťahokovu sa jednotlivovo pripevnili bodovým zvarom. Umiestnené sú podľa normy a rozmerov uvedených v práci.

Obr. 80 Háčik

Pred konečným nanesením farby sa povrch opracoval pieskovaním. Pieskovanie je technológia upravujúca povrch prúdom vzduchu. Prúd vzduchu sa skladá z častí brúsneho materiálu. Brúsnym materiálom pri opracovaní pieskovaním sú čiastočky piesku. Hlavným dôvodom je odstránenie mastnej povrchovej vrstvy.

Povrch vešiaka tvorí termoplastická prášková farba. Použitý odtieň je matný šedý antracit 70-16. Farba bola nanášaná elektrostaticky. Aplikácia prebehla elektrostatickou pištoľou. Pištoľou sa farba striekala na studený kov. Po nastriekaní sa kov nahrial v peci teplotou $180-210 \text{ }^{\circ}\text{C}$. Celé nahrievanie trvalo 10-25 minút. Povrch pokrytý termoplastickou farbou je odolný voči mechanickému poškodeniu, praskaniu pri namáhaní, nepriaznivému počasiu, čistiacim prostriedkom, chemickým látkam, kyselinám, a exhalátom v ovzduší. Povrch má na kove výbornú príľnavosť, poskytuje veľmi dobrú oteruvzdornosť a nárazuvzdornosť.

Hmotnosť vešiaka bez naplnenia podnože je 26 kg. Celková hmotnosť s kameňmi umiestnenými v podnoži je 38 kg.

13.3 Cenová kalkulácia

Tab. 1 Náklady na materiál

Druh zbožia	Množstvo výrobok	Cena € (s DPH)
Ťahokov MR42/12x2,0x1,5 A	1 ks	23,04
Lemovací profil U 20/3/20	4 ks	38,40
Materiál podnože ocel' h= 5 mm	1 ks	15,00
Šesťuholníková tyč z ťahanéj ocele 17 x 1000 mm	1 ks	4,00
Okrasný mramor M15	25 kg	10,62
Protišmyková guma	4 ks	3,00
Spolu	—	94,06

Tab. 2 Pracovné náklady

Druh zbožia	Cena € (s DPH)
Ohýbanie	5,00
Sústruženie háčikov	20,00
Výroba	100,00
Termoplastická farba + nános	50,00
Spolu	175,00

Tab. 3 Cena hotového výrobku

Náklady na materiál	94,06
Pracovné náklady	175,00
Spolu v € (s DPH)	<u>269,06</u>

14 DISKUSIA

Súčasťou zadania práce bolo spracovanie rešerší. Bolo navštívené množstvo vinární a priestorov spojených s výrobou a spracovávaním vína. V každom priestore sa nachádzala časť na odkladanie vrchného oblečenia. Práca opisuje dve vybrané vinárne. Ku každej je pridané pôdorysné riešenie a fotografie. Práca obsahuje rešerše rôznych vešiakov, ktoré sa od seba odlišujú štýlom a prevedením. Čas strávený nad vypracovávaním rešerší autorka neľutuje. Práca so spracovaním rešerší jej pomohla dostať sa do témy a pochopiť súvislosti s priestorom a funkčnosťou vešiakov. Vešiak v úplnej blízkosti vchodových dverí nie je dobrým riešením. Pri návšteve vinárne kde mali takto umiestnený vešiak sa stalo, že zákazníkovi ukradli kabát, v ktorom mala celú peňaženku a doklady. Nevhodným miestom je umiestnenie vešiaka v tesnej blízkosti barového pultu alebo stolov.

Vešiak by mal byť základným prvkom v každej vinárni. Dôvodom je odkladanie vrchného oblečenia pri návšteve vinárne. Nie je dôležité, či sa v priestore nachádza vešiak vo forme voľne stojaceho alebo pripevneného k stene. Dôležité je dodržanie predpísaných rozmerov a pravidiel pri navrhovaní vešiaka. Výškový rozmer je odvodený od dlhého kabátu s dĺžkou 1400 mm. Rozmer medzi háčikmi sa v norme udáva v rozmedzí od 100 do 150 mm. K spracovaniu návrhu bol vybraný voľne stojaci vešiak, ktorý vo vinárni World Wine Gallery spĺňa funkciu odkladania ale aj rozdelenia priestoru. Pri navrhovaní a konštruovaní boli dodržané všetky predpísané výškové rozmery a rozpätie medzi háčikmi.

Pri vyrobenom voľne stojacom vešiaku bola skúmaná pravdepodobnosť prevrhnutia a stabilita. Vykonala sa skúška podľa normy ČSN EN 581-3, vešiak sa neprevrhol. Hlavným dôvodom dobrej stability vešiaka je navrhnutá podnož. Podnož je pevná a stabilná. Aj keď skúška nie je určená presne na vešiak, bolo vhodné ju vykonať a utvrdiť sa v správnom riešení vešiaka.

Pri celom konštruovaní bol dôležitý použitý materiál. Hlavnou prioritou boli požiadavky majiteľa. Najdôležitejšia bola funkčnosť, jedinečnosť, použitý materiál kov a rozdelenie priestoru vinárne. Preto bolo drevo z použitých materiálov vylúčené. Vybrali sa materiály dural, ťahokov z ocele a nerezovej ocele. Zistením všetkých vlastností a cien materiálov, ich porovnaním bolo použitie duralu, ktorý je ľahký zamietnuté z dôvodu vysokej ceny. Po zvážení všetkých možností bol na model použitý ťahokov z ocele. Z dôvodu ceny a hmotnosti. Prioritou bolo dosiahnuť prehnutie

v smere od stredu von, ale aj zachovanie tenkej línie v bokoryse. Tento zámer sa podaril. V bokoryse aj s lemovacími profilmi je hrúbka 6 mm. Výška 2000 mm je stanovená podľa ergonomických a antropometrických zákonov. Podľa ergonómie sa rieši vzťah návštevníkov s funkčnosťou vešiaka. Cieľom bolo stanovenie správnej výšky aby si užívatelia nenamáhalí svalovú činnosť. Pri používaní by sa nemali nadmerne načahovať a ani skláňať. Model vešiaku je navrhnutý tak, že má dve hlavné výšky. Jedna výška je 2010 mm, druhá je 1710 mm. Pri výške 2000 mm sú háčiky od zeme 1800 mm, pri druhej 1610 mm. Rozmery sú odvodené od antropometrických zásad. Tieto zásady skúmajú rozmery ľudského tela, od ktorého je jednoduché odvodiť hlavné rozmery nábytku. Pri správnom určení rozmerov boli brané rozmery mužského tela. Výška sa určovala podľa maximálneho výškového dosahu rúk, ktorý sa pohybuje v rozmedzí 2110 až 2310 mm. Do úvahy bol zahrnutý rozmer výšky temena hlavy (takzvaná celková výška osoby) a to 1680 až 1810 mm.

Háčiky sú k vešiaku pripevnené pomocou bodového zvaru. Po spojený háčikov s ťahokovom sa prišlo na chybu, ktorá by sa pri ďalšej výrobe zmenila. Háčiky pri dlhšom používaní by sa mohli v zvarenom spoji ohnúť. Zmena spočíva navarením háčikov na oceľovú pásovina hrúbky 1,5 mm. Pásovina bude privarená ku kostre z lemovacieho profilu. Háčiky budú pevnejšie a častým používaním by sa neohli.

Finálnu podobu dostal návrh prostredníctvom 3D vizualizácie, ale tiež funkčným modelom. Vizualizácie tvorené v programe 3Ds MAX boli nápomocné k celkovému vypracovaniu potrebnej dokumentácie (Obr. 81). Prostredníctvom nich sa presne vedelo ako má vyzeráť konečný produkt. Celá výroba sa uskutočňovala v súkromnej dielni pána Petra Borovského, ktorý bol odborným konzultantom. Poslednou prácou pri konštruovaní vešiaka bol nános termoplastickej práškovej farby prostredníctvom striekacej pištole. Táto farba bola vo viacerých prípadoch použitá v riešenej vinárni. Z pohľadu autorky bol výber správny. Nános farby sa neuskutočňoval v dielni konzultanta. Autorka navštívila profesionálnu dielňu určenú len na striekanie povrchových náterov, kde boli ochotní vešiak povrchovo upraviť termoplastickým náterom.

Obr. 81 Vizualizácia vešiaka

Bol dokončený celý proces navrhovania a výroby samotného funkčného modelu v mierke 1:1. Model voľne stojaceho vešiaka sa umiestnil vo vybranej vinárni.

S odstupom času by autorka niektoré veci zmenila a vylepšila. Použila by oceľovú pásovinu na spevnenie závesnej časti. Na skúšobný model sa použilo MAG zváranie, to by v budúcnosti nahradené za TIG zváranie. TIG zváranie je omnoho kvalitnejšie a nezanecháva veľké zvary ako sa to stalo pomocou MAG zvárania. Jednotlivé zvary by boli jemnejšie a viac by sa hodili k dizajnu vešiaka do interiéru. Každý návrh, výrobok, produkt sa dá vylepšiť po získaní nových informácií.

15 ZÁVER

Cieľom bakalárskej práce bolo navrhnutie funkčného vešiaka, umiestneného vo vybranej vinárni. Vymyslieť tvar vešiaka. Cieľ práce bol splnený, v súčasnosti je vyrobený skutočný produkt. Konečný produkt v priestore slúži na vešanie vrchného oblečenia a ako deliaca stena.

Teoretická časť zahŕňa historické poznatky spôsobov obliekania a odkladania jednotlivých častí oblečenia. Zaoberá sa históriou systémov: ramienko, nástenné háčiky, nemý sluha a vešiak.

Autorka sa zaoberala voľne stojacim vešiakom, jeho funkčnosťou, požadovanými rozmermi a použitými materiálmi. Pri navrhovaní vešiaka boli použité poznatky z oblasti ergonómie a antropometrie. Za hlavnú úlohu práce považuje praktickú časť. Pred jej vypracovaním boli navštívené dve vinárne. Po navštívení vinární sa spracovali rešerše priestorov. Do vybranej vinárne, navrhovala vešiak na základe požiadaviek a predstáv majiteľa. Do práce som vložila svoje myšlienky a nápady. Potom postupovala podrobným popisom výroby produktu v mierke 1:1.

Vďaka tejto práci si autorka vyskúšala osobnú spoluprácu s ľuďmi a riešenie neočakávaných problémov. Všetko, čo spracovávala jej dodalo nové poznatky a perspektívu v odvetví tvorby a výroby produktov z kovu.

Autorka ďakuje všetkým čo pri nej stáli, podporovali ju a podieľali sa na realizácii práce svojimi poznatkami a odbornými radami.

16 SUMMARY

Main goal bachelor work was design of function coat rack, which is located in chosen wine tavern. Also to devise shape and style of coat rack. This goal was completed. Nowadays a real product is constructed. The end product is used to hanging clothes and it is separating wall, too.

The theoretical part includes historical informations, that were about ways of clothing and depositing clothes. It also deals with history of systems like clothes hanger, mute and coat rack. The author dealt with coat rack of its functionality, the required dimensions and materials used. When designing the hanger were used knowledge in the field of ergonomics and anthropometry.

I consider practical part and mine application as the most dominant parts of my work. In practical part I was concerned with free standing hall stand. So requirements for its construction, as are parameters and using materials. I mentioned also important thesis – ergonomic and anthropometry. Before I had started design the hall stand, I visited two wine taverns. Then I processed recherches of areas. I was entertained with solution of area and placement of hall stand. I visited chosen area of wine tavern, for that I designed the hall stand. Owner of wine tavern described his requirements and ideas. Mine work consisted of comprehensive ideas and conceives. Next I continued with detail characteristic of making product at a scale 1:1.

Thanks to this work I tested cooperation with other people and solution of unexpected problems. All, what I was processing, gave me a new knowledges and perspectives in section of production and design.

The author would like to thank everybody who stood in it, support it and participate in the execution of works their knowledge and expert advice

17 ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

17.1 Knihy

1. BRUNECKÝ, P. Dějiny a bydlení. 1. vyd. Brno: MZLU, 2003, 258 s. ISBN 8071576778.
2. BRUNECKÝ, P. a Švancara, F. Interier - člověk a nábytek. 1. vyd. Brno: MZLU, 1995. 280 s. ISBN 8071571571.
3. ČSN EN 581-3: Venkovní nábytek - Sedací a stolový nábytek pro kempinkové použití, pro použití v domácnostech i veřejných jednacích prostorách - Část 3: Mechanické bezpečnostní požadavky a zkušební metody stolového nábytku, 2007
4. ČSN EN ISO 7250-1: Základní rozměry lidského těla pro technologické projektování – Část 1: Definice a orientační body tělesných rozměrů, 2010
5. DLABAL, S. Interiéry v pohostinství. 1. vyd. Praha: Arch, 1992, 49 s.
6. HLUCHÝ, M. a Beneš, J. Strojírenská technologie pro SPŠ nestrojnické. 3. vyd. Praha: SNTL, 1990, 248 s.
7. KANICKÁ, L. a Holouš, Z. Nábytek: typologie, základy tvorby. 1. vyd. Praha: Grada, 2011. 159 s. ISBN 9788024737461.
8. LÁSZLÓ, G. N. Odevy a účesy. 1. vyd. Dunajská Streda: Lilium Aurum, 2004, 110 s. ISBN 8080622256.
9. NEUFERT, E. Navrhování staveb: Průručka pro stavební odborníky, stavebníky, vyučující i studenty. 2. vyd. Praha: Consultinvest, 2000, 587 s. ISBN 8090148662.

17.2 Internetové zdroje

10. Blogger. The Story of the Wire Hanger. [online]. 2013 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://thestoryofthewirehanger.blogspot.sk/>>
11. Displayarama Store Fixtures. Hanger History. [online]. 2004 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://www.displayarama.com/hangers.htm>>
12. EKOfence. Hutný nerezový materiál. [online]. 2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://www.ekofence.sk/hutny-nerezovy-material/>>
13. HangerWorld. History of the Hanger, [online]. 2014 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://www.hangerworld.co.uk/history-of-the-coat-hanger>>.
14. NIS Nábytkářský informační systém. Antropometrie, [online]. 2013 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://www.n-i-s.cz/cz/antropometrie/page/34/>>.
15. Oficjalna strona Kasjana. Wybór materialu na rame. [online]. 2014 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://rowerpoziomy.republika.pl/ROWER/materialy.htm>>
16. Tales from the Mom-Side. Just Hangin' –The History of the Humble Coat Hanger, [online]. 2015 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<https://workingmomadventures.com/2015/02/27/just-hangin-the-history-of-the-humble-coat-hanger/>>
17. THE PORTAL TO TEXAS HISTORY. Clothes Hook. [online]. 2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://texashistory.unt.edu/ark:/67531/metaph170138/>>
18. VALPLASTICK. The History of the clothes hanger, [online]. 2009 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<http://www.appendinivalplastick.it/en/the-history-of-the-clothes-hanger.html>>
19. worldsteel. About steel. [online]. 2016 [cit. 2016-04-13]. Dostupné z: <<https://www.worldsteel.org/faq/about-steel.html>>

18 ZOZNAM OBRÁZKOV

Obr. 1 Oblečenie starovekého Egypta (Gajdarová, Majerová 2007)	11
Obr. 2 Tutanchamónová drevená truhlica (Beo 2008).....	12
Obr. 3 Oblečenie antického Grécka (Gajdarová, Majerová 2007).....	12
Obr. 4 Truhla (Deviant Art 2016)	13
Obr. 5 Oblečenie antického Ríma (Gajdarová, Majerová 2007).....	13
Obr. 6 Truhly obíjané plechom (Historical Locks 2013).....	13
Obr. 7 Oblečenie Byzancie (Gajdarová, Majerová 2007).....	14
Obr. 8 Truhla obíjaná železnými plátmi (Brunecký 2003)	14
Obr. 9 Oblečenie gotiky (Gajdarová, Majerová 2007).....	15
Obr. 10. Truhly s kovovým zámkom (Brunecký 2003)	15
Obr. 11 Skriňa tvorená dvoma truhlami (Brunecký 2003).....	16
Obr. 12 Oblečenie renesancie (Gajdarová, Majerová 2007).....	16
Obr. 13 Truhla Cassapanca (Sotheby's 2016).....	17
Obr. 14 Truhla v tvare sarkofágu (ClipArt 2016)	17
Obr. 15 Dvojkrídlová skriňa (1stdibs 2016)	18
Obr. 16 Oblečenie baroka (Gajdarová, Majerová 2007).....	18
Obr. 17 Komoda postavená na tvarovaných nohách (Dorotheum dailyauction 2014)	19
Obr. 18 Členenie barokovej skrine (Furniture by Ferrazzano 2015)	19
Obr. 19 Oblečenie rokoka (Gajdarová, Majerová 2007).....	19
Obr. 20 Dvojkrídlová skriňa s piatimi zásuvkami (Antique Furniture 2011)	20
Obr. 21 Komoda Ludvika XV. (Wirtualne muzeum Mebli 2007).....	20
Obr. 22 Obliekanie 19. storočia (Gajdarová, Majerová 2007)	21
Obr. 23 Vysoká skriňa so zásuvkami anglický klasicizmus (Brunecky 2003)	21
Obr. 24 Komoda z obdobia empíru (Christe's 2015).....	22
Obr. 25 Komoda biedermeier (Antiques 2016).....	22
Obr. 26 Obliekanie 20. storočia (Gajdarová, Majerová 2007).....	23
Obr. 27 Skriňa 20. storočia (OEN 2016)	23
Obr. 28 Komoda z obdobia funkcionalizmu	23
Obr. 29 Patent Unknown inventor 1897 (Valplastick 2009).....	24
Obr. 30 Jeffersonov spôsob vešania (Monticello 1987).....	25
Obr. 31 Parkhouse ramienko 1903 (Valplastick 2009)	25
Obr. 32 Parkhouse ramienko 1903 (Valplastick 2009)	26
Obr. 33 Drevené ramienka (Doma a Rada 2011).....	26
Obr. 34 Plastové ramienka (Ikea 2016).....	26

Obr. 35 Nemý sluha z roku 1920	27
Obr. 36 Nemý sluha spoločnosti TON.....	27
Obr. 37 Patent háčika na oblečenie (The Portal to Texas history 2016).....	28
Obr. 38 Háčikový vešiak z jedného drôtu (Displayarama Store Fixtures 2004).....	28
Obr. 39 Háč Anemone (Freshome 2015).....	29
Obr. 40 Vešiak stuha (Freshome 2015).....	29
Obr. 41 Vešiak Hookaboo (Freshome 2015)	29
Obr. 42 Vešiak Arrow hanger (Homedit 2011).....	30
Obr. 43 Nástenné vešiaky inšpirované lesnou zverov (Kivvi 2013).....	30
Obr. 44 Vešiak z roku 1930 (ebay 2016)	31
Obr. 45 Vešiak z roku 1940 (ebay 2016)	31
Obr. 46 Vešiaky z opracovaného dreva (Kivvi 2013).....	32
Obr. 47 Vešiaky s povrchom tvoreným látkou (Kivvi 2013).....	32
Obr. 48 Vešiaky inšpirované stromami (Kivvi 2013).....	32
Obr. 49 Voľne stojace vešiaky (Kivvi 2013)	33
Obr. 50 Vešiak Bonaldo (Houzz 2016)	33
Obr. 51 Svietiace vešiaky Bonaldo (Houzz 2016)	33
Obr. 52 Vešiak z javorového dreva (Pekné Bývanie 2016)	33
Obr. 53 Rozmery vešiaka (Brunecký, Švancara 1995)	34
Obr. 54 Rozmery vrchného oblečenia (Dlabal 1992)	34
Obr. 55 Základné rozmery proporcií muža a ženy (Dlabal 1992).....	38
Obr. 56 Vstup vinárne (Cork 2015)	39
Obr. 57 Prvá zóna interiéru (Cork 2015).....	40
Obr. 58 Druhá zóna interiéru (Cork 2015).....	41
Obr. 59 Tretie zóna interiéru (Cork 2015)	41
Obr. 60 Pôdorys prízemnia a prvého poschodia vinárne.....	42
Obr. 61 Vchod vinárne (Barik vinotéka 2015).....	42
Obr. 62 Interiér vinotéky Barik (Barik vinotéka 2015).....	43
Obr. 63 Pôdorys s nábytkom.....	43
Obr. 64 Pôdorys vinárne World Wine Gallery.....	45
Obr. 65 Interiér vinárne World Wine Gallery	45
Obr. 66 Interiér vinárne World Wine Gallery	46
Obr. 67 Pozemok s budovou č. 1911/2 (Mapový portál 2016).....	47
Obr. 68 Prízemie	47
Obr. 69 Prvé poschodie.....	47
Obr. 70 Návrh vešiaka	49
Obr. 71 Otvárač starých korkov (Gastrozone 2016)	49

Obr. 72 Navrhovaný vešiak.....	50
Obr. 73 Kosoštvorcový oceľový ťahokov	50
Obr. 74 Lemovací profil U, LPC 20/3/20 (Metal produkt 2016)	51
Obr. 75 Podnož vešiaka.....	51
Obr. 76 Zváranie MAG (Mat Net 2006)	53
Obr. 77 Valcový stroj na postupné ohýbanie (ksp.tul 2005).....	53
Obr. 78 Vešiak	54
Obr. 79 Zváraná podnož.....	54
Obr. 80 Háčik.....	55
Obr. 81 Vizualizácia vešiaka.....	59

19 ZOZNAM TABULIEK

Tab. 1 Náklady na materiál.....	55
Tab. 2 Pracovné náklady.....	59
Tab. 3 Cena hotového výrobku.....	59

20 ZOZNAM PRÍLOH

Príloha č. 1 Výkres N, B, P, Rezy A-A, B-B

Príloha č. 2 Výkres detailov A, B

Príloha č. 3 Výkres detailov C, D

Príloha č. 4 Kusovník